

פרשת עקב

• "וְעַרְפָּלְכֶם" (י, טז) - העין בקמץ חטוף למרות שיש עליו טעם קדמא, ודומה לו "בְּבִרְחֵךְ מִפְּנֵי עֵשׂוֹ אַחִיד" (בראשית לה, א)¹⁶³.

- "וּנְתַנֶּם בְּכָל־שְׁנֵאִיד" (ז, טו) - השוא שבנון הוא נע מפני שבא לאחר תנועה גדולה וגם יש "מחצורא".
- "לֹא־תְחוּס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם" (ז, טז) - החית בחולם לא בשורוק, והיא לשון נקבה, עינד - היא - לא תחוס. ובהשכבה לנפטרים שאומרים "המרחס הוא יחוס" אין לומר בחולם אלא בשורוק והוא לשון זכר.
- "עַד הַשְּׂמִדָּה אַתֶּם" (ז, כד) - החיריק במס במקור הוא מלא, אלא שנפלה היוד מחמת השוא שאחריו, לכן השוא שבדלת הוא שוא נע כדין שוא שלאחר תנועה גדולה. ודומה לו "יִשְׁמְדֵה אֱלֹהִים כְּאַפְרַיִם וְכַמְנַשֶּׁה" (בראשית מח, כ).
- "וְלִקְחֵתָ לְךָ" (ז, כה) - יש מעמיד בלמד של "ולקחת" והמילה היא מלרע ואינה נסוגה אחר¹⁵⁹. מצוי מאוד שאגב ריהטא מטעימים את המילה בקוף וטעות היא, כי אין כאן נסוג אחר. גם בהמשך הפסוק "פֶּן תִּנְקֶשׁ בּוֹ" - אין נסוג אחר¹⁶⁰ והטעם של המילה "תִּנְקֶשׁ" הוא באות קוף ולא בואו.
- "כִּי תוֹעֵבֶת יִי אֱלֹהֶיךָ הוּא" (ז, כה) - העין בחטף פתח לא בצירי.
- "שִׁקֵּץ תִּשְׁקֶצְנֶנּוּ" (ז, כו) - ולא "תשקצנהו" והנון דגושה, וכן במילה "תִּתְעַבְּנֶנּוּ". ופירושם תשקץ ותתעב אותו - את הכסף והזהב של התועבה (ספורנו¹⁶¹), ואם הייתה הנון רפה היה פירושם תשקץ ותתעב אותנו, וזה לא נכון.
- "אַרְצָה אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכַּנְתָּ" (ח, ט) - הנון בקבוץ לא בחולם והוא שם דבר ואם היה בחולם היה פירושה מסכנה בלשון רבים. וכתב בעל לחם-הביכורים שהתנו שבסוף המילה רפה, ככל בג"ד כפ"ת בסוף תיבה בלא ניקוד¹⁶², שהוא כדין בג"ד כפ"ת בשוא נח שהוא רפה שאם תדגש תהיה שוא נע.

¹⁵⁹ עיין בדברינו על הנסוג אחר להלן בפרשת כי-תצא.

¹⁶⁰ מפני שהמילה הראשונה מסתיימת בתנועה גדולה ונח נראה והוא המבטל הראשון של נסוג אחר כדוגמת "יוצֵר אֹר" (ישעיהו מה, ז).

¹⁶¹ שהיה קשה לו שתועבה היא לשון נקבה.

¹⁶² חוץ ממקרה שבו יבואו שני שואים נחים בסוף המילה כמו וישף, ויבך שהם דגושים בסופם.

¹⁶³ ועיין בדברינו על פרשת וישלח. וכבר מצאנו את המילה "כָּל" המוקפת עם מעמיד ואעפ"כ הקמץ בה הוא חטוף, (עיין בדברינו על פסוק "כָּל־הַבְּכוֹר" בפרשה הבאה). ואין אנחנו בקיאים בסוגי המעמידים (כמו ב"אשרי האיש" שבתחילת תהלים שמרובה במעמידים).